

výhradně podporují udržení pozornosti žáka, toto si ale myslí pouze 19,8 % učitelů, dle inspekčního zjištění výhradně podporuje udržení pozornosti žáka 45,9 % asistentů pedagoga. Procvičování učiva výhradně provádí dle názoru učitelů 12,2 % asistentů pedagoga, dle asistentů pedagoga činí podíl 23,1 %, dle inspekčního zjištění 24,5 %. Dle oslovených učitelů výhradní podporu při aktivizaci žáků realizuje 10,8 % asistentů pedagoga, názor asistentů je 24,9 % z nich a dle inspekčního zjištění 37,1 % asistentů pedagoga. Rozdíly v názorech učitelů a asistentů pedagoga byly i v zajišťování nepřímých forem podpory.

Uvedené rozdíly v názorech pedagogů a asistentů pedagoga mohou souviset s nedostatečným ujasněním kompetencí jejich vzájemné spolupráce, nízkou podporou školního poradenského pracoviště v této oblasti, s přetrvávající absencí standardů činností asistenta pedagoga. V souhrnu ale lze na základě inspekčních zjištění konstatovat, že při poskytování podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami učitelé i asistenti pedagoga většinou postupují v souladu s kompetencemi plynoucími z jejich pracovní pozice, byť koordinace těchto činností často není optimální. K překračování kompetencí asistentů pedagoga dochází zejména v souvislosti se zastupováním za chybějící učitele. Toto suplování se týká nejen vyučovacích hodin, ve kterých se vzdělává žák, k němuž byl asistent pedagoga přiřazen (nepravidelně, poměrně často 4,9 % škol), ale i jiných vyučovacích hodin (nepravidelně, poměrně často 3,3 % škol).

Při zjišťování faktorů, které představují pro asistenty pedagoga překážky ve spokojenosti s výkonem jejich činnosti, jich nemalý počet (29,9 %) uvedl nízké platové ohodnocení. Nejistotu tohoto zaměstnání vnímá negativně 23,7 % dotazovaných asistentů pedagoga.

TABULKA 41 | Hodnocení poskytované přímé podpory učitelem a asistentem pedagoga (podíl hospitovaných hodin v %)

Forma přímé podpory žáka se SVP	Výhradně učitel	Učitel ve spolupráci s AP	Výhradně AP	Situace se nevyskytla
Výklad nové látky	61,6	6,5	1,2	30,7
Dovysvětlení nové látky	16,4	38,3	12,9	32,4
Procvičování učiva	12,1	53,3	24,5	10,1
Podpora aktivizace žáka	2,7	51,7	37,1	8,5
Podpora při vypracovávání úkolů	2,0	42,9	47,9	7,3
Kontrola porozumění úkolům	6,7	54,4	31,4	7,6
Podpora pozornosti	1,9	40,3	45,9	12,0
Podpora očekávaného chování žáka, podpora vytváření sociálních dovedností	2,1	37,1	27,5	33,3
Pomoc se zápisy a s pomůckami	1,0	18,4	56,4	24,2
Hodnocení žáka	39,4	28,7	2,2	29,7

Podle inspekčních zjištění se celkově míra přínosu činnosti asistenta pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro ostatní žáky v posledních třech školních rocích významně nemění. Oproti předchozímu školnímu roku se však rozdíly mezi inspekčními zjištěními a názory pedagogů na míru přínosu asistentů pedagoga snížil, a to jak v souvislosti s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, tak v souvislosti s ostatními žáky třídy. Tento posun v názorech učitelů může souviset s narůstajícími zkušenostmi učitelů spolupracujících s asistenty pedagoga.

ČŠI dlouhodobě vyhodnocuje, zda a v jaké míře školy podporují rovné příležitosti ve vzdělávání všech žáků, vyskytují-li se v hodinách situace, které podporují učení všech žáků, věnují-li školy pozornost jejich osobnostnímu rozvoji.

Z inspekčních zjištění vyplynulo, že podíl hospitovaných hodin, v nichž učitelé zdařile deklarovali důvěru, že žáci mohou dostát na ně kladeným učebním nárokům a poskytovali jim zpětnou vazbu, která jim k tomu dopomáhá, činil 62,3 %. Významně častěji (o 14,1 % hospitovaných hodin) se dařilo vyjadřovat tuto důvěru v žakovské schopnosti učitelům na prvním stupni než na druhém. Téměř stejný rozdíl (13,6 %) byl i v podílu hospitovaných na prvním a druhém stupni, v nichž učitelé rozpoznávali obtíže žáků v učení a zdařile jim poskytovali pomoc. Na prvním stupni učitelé rozpoznávali obtíže žáků v učení a zdařile jim poskytovali pomoc v 70,5 % hospitovaných hodin, zatímco na druhém stupni jen v 56,9 % z nich. V souhrnu lze konstatovat, že situace podporující učení žáků se i ve školním roce 2019/2020 dařilo lépe vytvářet učitelům prvního stupně.